# İhsan Güneş'e Armağan

Editörler:

Kemal Yakut

Zafer Koylu

Siyasal Kitabevi

Aralık 2024, Ankara

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayınlayıcısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

**İhsan Güneş'e Armağan**

**Editörler:** Kemal Yakut, Zafer Koylu
**Kapak Tasarımı - Sayfa Düzeni:** Şeyma Çetin
©**Siyasal Kitabevi** Tüm Hakları Saklıdır.
**1. Baskı: Aralık** 2024, Ankara
**ISBN No**: 978-625-6586-30-7
**Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik**
Yayıncı Sertifika No: 14016
Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1
Kızılay-Ankara
Tel: 0(312) 419 97 81 pbx
Faks: 0(312) 419 16 11
**e-posta: info@siyasalkitap.com**
**http://www.siyasalkitap.com**
**Baskı:**
Sayfa Basım Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Tevfik İleri Mah. Emek Cd. Polat Sk.
No:2 Pursaklar/ANKARA
Sertifika No: 77079
**Dağıtım:**
**Siyasal Kitabevi**
Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1
Kızılay-Ankara
Tel: 0(312) 419 97 81 pbx
Faks: 0(312) 419 16 11
**e-posta: info@siyasalkitap.com**
**http://www.siyasalkitap.com**

# İhsan Güneş'e Armağan

Editörler:

Kemal Yakut

Zafer Koylu

# İÇİNDEKİLER

**SUNUŞ..... 7**

**İHSAN GÜNEŞ'İN HAYAT AKIŞI ..... 9**

**PROF. DR. İHSAN GÜNEŞ'İN YAYINLARI .....13**

**EŞİM İHSAN GÜNEŞ .....21**

Zeliha GÜNEŞ

**AHMET MUMCU .....27**

**III. MUSTAFA EVKAFI VE GELİR KAYNAKLARI.....29**

Meral BAYRAK (FERLİBAŞ) - Mustafa KOCAKAYA

**BALKAN SAVAŞLARI VE MAKEDONYA'NIN KAYBEDİLMESİ.....65**

Zafer KOYLU

**BABIÂLİ DARBESİ'NE KARŞI DARBE: TAKLÎB-İ HÜKÜMET.....91**

Kemal YAKUT

**TELGRAFÇI M. İHSAN (PERE) BEY'İN II. MEŞRUTİYET VE I. DÜNYA SAVAŞI**

**ANILARI.....109**

Halil ÖZCAN

**MÜTAREKE İSTANBULU'NDA BİR HAYIR CEMİYETİ: ARAP**

**CEMİYET-İ HAYRÎYESİ .....129**

Kenan ÖZKAN

**BİRİNCİ TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DÖNEMİ'NDE MUSTAFA KEMAL**

**(ATATÜRK)'E SİYASAL MUHALEFETİN NEDENLERİ VE SONUÇLARI.....149**

Mustafa ALBAYRAK

**İKTİDARIN SINIRLANDIRILMASI AÇISINDAN 1924 ANAYASASI.....171**

Temuçin F. ERTAN - Murat SOYSAL

**ATATÜRK'ÜN İNKILAP UYGULAMALARINDAKİ ZORLUKLAR ÜZERİNE**

**BAZI TESPİTLER.....185**

Cezmi ERASLAN

**CUMHURİYET'İN İLK YILLARINDA İZLENEN SANAYİİ POLİTİKASI ÇERÇEVESINDE**

**HARP SANAYİİ KURMA GİRİŞİMLERİNİN DEĞERLENDİRMESİ .....209**

Hüsnü ÖZLÜ

**CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE TÜRKİYE'DE ORMANLAR VE ORMANCILIK**

**(1923-1950).....227**

Mehmet KAYIRAN

**İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA TÜRKİYE'DE EĞİTİM VE KÜLTÜR**

**GELİŞMELERİ (1939-1945) .....245**

Seçil KARAL AKGÜN

**1950 SONRASI DEMOKRASİ VE ASKERİ MÜDAHALELER.....267**

Ergün AYBARS

**1970'li YILLARDA TÜRKİYE'DE MİZAH DERGİLERİ.....277**

Hakan UZUN

# SUNUŞ

Prof. Dr. İhsan Güneş Hocamızla tanışıklığımız kırk yıl öncesine dayanıyor. Tarih Bölümü'ne kayıt yaptıran her öğrenci birkaç gün içerisinde mutlaka Hoca'nın adını duyar ve "ilk dersini" alırdı. Öğrenciler arasında kuralcı ve notu "kıt" bir hoca olarak bilinirdi. Fakat mezun olduktan sonra çok şey öğrendiklerini ve öğrenciliklerine dair anıların büyük bir kısmının İhsan Hoca'ya ait olduğunu da belirtirlerdi.

Hocamız, adeta Tarih Bölümüyle özdeşleşmişti. Bütün dikkatini Bölümün Türkiye genelinde tanınmasına, akademik niteliğinin artmasına vermişti. Hiç kuşkusuz bu tavrı takınmasında yönetici olmasının büyük payı vardı. Fakat Araştırma Görevlisi olarak Bölümde yer almaya başladığımızda bu yaklaşımının kökeninde rekabet duygusunun daha fazla yer tuttuğuna tanık olduk. Evet, Hoca rekabeti seviyor, kendisini sürekli geliştiriyor ve yeni hedefler belirliyordu.

Aslında uzun yıllar (1983-2008) yöneticilik yapmış olması, onun kişisel akademik gelişimine ve üretkenliğine ket vurduğu kanısındayız. Tüm zamanını akademik çalışmalara ayırmış olsaydı, muhtemelen daha üretken olacaktı ve daha fazla eser kaleme alabilecekti. Fakat çalışma arkadaşlarının çoğundan önce akademik unvanlarını kazanınca, yöneticilik yapması da kaçınılmaz olmuştu.

İhsan Hocamızın, yakın Türkiye Tarihi ile ilgili birçok çalışması bulunmaktadır. Hiç kuşkusuz bu çalışmaları içerisinde Türkiye siyasi tarihi başta gelmektedir. Yayınladığı eserlere göz atıldığında, özellikle "Birinci TBMM"ni farklı açılardan ele alan ilk yazıların ve araştırmaların ona ait olduğu görülecektir. Bu yanıyla da birçok kitap, makale ve lisansüstü tezlere kaynaklık yaptığı da söylenebilir. Aynı şekilde TBMM Vakfı Yayınları arasında çıkan "Türk Parlamento Tarihi Meşrutiyete Geçiş Süreci: I. ve II. Meşrutiyet" adlı kitabı araştırmacıların sıklıkla başvurduğu kitaplar arasındadır. Hiç kuşkusuz İhsan Hoca'nın tüm yayınlarına bakıldığında İmparatorluk'tan ulus devlete geçişle ilgili kimi sorulara yanıt arandığı görülecektir.

İhsan Güneş Hoca gerek yöneticiliğinde, gerekse akademik çalışmalarında kimi zaman "haksız" eleştirilere de uğradı. Evet, İhsan Hoca inanmış bir Kemalist'ti. Düşünce dünyası Cumhuriyet'in kurucu değerleriyle şekillenmişti. Atatürk'ün çağdaşlaşma ülküsüne bağlıydı. Bundan da hiç vazgeçmedi.

Elinizdeki "Armağan" kitabı, değerli Hocamız İhsan Güneş'in akademik serüveninde yolları çakışan meslektaşları ve O'nun öğretmenliğinden nasiplenen bizler gibi bazı öğrencilerinin katkılarıyla hazırlandı. Kitaba omuz verenlere teşekkür borçluyuz.

İhsan Hoca'nın akademik hayatında da iz bırakan Prof. Dr. Ahmet Mumcu, çok arzu etmesine rağmen rahatsızlığından dolayı yazısını gönderemedi. Hiç kuşkusuz Armağan kitapta yer almak isteyen başka meslektaşlarının da olduğunu biliyoruz. Yer alamayan meslektaşlarının da mazur görmesini diliyoruz.

Bu kitabı, İhsan Güneş Hoca'nın meslektaşları ve öğrencileri olarak 75. Yaşına "Armağan" olarak takdim etmek istiyoruz.

Kendisine uzun ve sağlıklı bir ömür diliyoruz.

19 Kasım 2024

Eskişehir

**Kemal YAKUT**

**Zafer KOYLU**